

RODŽER ZELAZNI

HRONIKE AMBERA

IV TOM

VITEZ SENKI

PRINC HAOSA

Prevela
Nevena Andrić

■ Laguna ■

Naslov originala

Roger Zelazny

THE GREAT BOOK OF AMBER:
THE COMPLETE AMBER CHRONICLES 1-10

BOOK 9: KNIGHT OF SHADOWS

BOOK 10: PRINCE OF CHAOS

Compilation copyright © 1999 by Avon Books, Inc.
Knight of Shadows © 1989 by The Amber Corporation
Prince of Chaos © 1991 by The Amber Corporation
Translation copyright © za srpsko izdanje 2018, LAGUNA



Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

SADRŽAJ

VITEZ SENKI	7
PRINC HAOSA	229

KNJIGA DEVETA

VITEZ SENKI

Ova knjiga je posvećena Džonu Daglasu.

PRVO POGLAVLJE

Zvala se Džulija, i bio sam dozlaboga ubeđen da je umrla tridesetog aprila, kada je sve ovo počelo. Uglavnom je i počelo upravo tako što sam pronašao njene ostatke u jezivom stanju, a onda ubio psetoliko stvorenje koje ju je, kako sam mislio, usmrtilo. Ranije mi je bila devojka; to je valjda bio istinski početak. Mnogo pre toga.

Možda sam joj mogao više verovati. Možda nije trebalo da je vodim u šetnju kroz Senke pa da posle to poričem; ovo ju je udaljilo od mene i usmerilo je na mračan put, u atelje Viktora Melmana, odvratnog okultiste kog sam kasnije morao da ubijem – istog onog Viktora Melmana kog su Luk i Džasra izigrali. Ali sada sam, možda – jedva nekako – uspeo da oprostim sebi ono što sam, kako sam mislio, uradio, jer činilo se da u stvari i nisam to uradio. Manje-više.

Hoću reći, saznao sam da nisam bio odgovoran za to baš dok sam radio isto to. Kada sam zario nož u slabinu tajanstvenog čarobnjaka Maske, koji me već neko vreme nije ostavljao na miru, otkrio sam da je Maska zapravo Džulija. Moj polubrat Džurt – a taj pokušava da me ubije duže nego bilo ko drugi u struci – maznuo ju je od mene, neposredno nakon što se pretvorio u nešto nalik živom adutu, i onda su oboje iščezli.

Citadela u Utvrđi četiri sveta gorela je i rušila se oko mene, a ja sam pokušavao da pobegnem, te šmugnuh desno da izbegnem dasku u padu; zarobila me je u ćorsokak od izlomljenog građevinskog materijala i zapaljenih greda. Pored mene sunu tamna metalna kugla, koja kao da je rasla u pokretu. Ona udari u zid i prođe kroz njega, a za njom ostade rupa kroz koju si mogao iskočiti – bez oklevanja sam je sledio. Napolju preskočih šanac, logruskim produžecima odbacih u stranu deo ograde i dvadesetak vojnika pride, pa se okrenuh nazad i viknuh: „Mandore!“

„Evo me ovde“, začuh njegov tihi glas preko levog ramena.

Okrenuo sam se taman na vreme da ga vidim kako hvata metalnu kuglu; ona jedanput odskoči ispred nas i slete mu u pruženu ruku.

Otresao je pepeo sa crnog prsnika i prošao rukom kroz kosu. Onda se osmehnu i opet se okrenu prema zapaljenoj Utvrđi.

„Održao si obećanje kraljici“, primeti, „i po mom mišljenju nemaš više ovde šta da tražiš. Hoćemo li?“

„Džasra je još unutra“, odgovorih, „bije se sa Šaruom.“

„Mislio sam da si gotov s njom.“

Odmahnuh glavom.

„Još zna svašta što ja ne znam. A trebaće mi.“

Iznad Utvrde poče da narasta plamena kula; zaustavila se na tren, lebdela, pa se izdigla još više.

„Nisam znao“, reče on. „Ona, izgleda, silno želi da prigrabi fontanu za sebe. Ako je sad odvučemo odavde, Šaru će prisvojiti fontanu. Je l' to bitno?“

„Ako je ne odvučemo, možda će on nju ubiti.“

Mandor slegnu ramenima.

„Imam osećaj da će ga ona srediti. Da nisi raspoložen da se opkladimo?“

„Moguće da si u pravu“, rekoh, zagledan u fontanu, koja se, posle još jedne stanke, sada istezala sve više prema nebu. Pokazah na nju. „Ovo liči na naftni gejzir. Nadam se da će

pobednik umeti da ga obuzda – ako bude pobednika. Možda ni jedno ni drugo neće izdržati još dugo; ovde se sve raspada.“

On se tiho zacereka.

„Potcenjuješ sile koje su prizvali ne bi li se zaštitili“, reče. „I znaš i sam da jednom čarobnjaku nije lako da ucmeka drugog čarobnjaštvom. Svejedno, u pravu si što se tiče trenutnih stremljenja našeg ovozemaljskog okruženja. Ako nemaš ništa protiv...?“

Odmahnuh glavom.

Hitro, iz nivoa struka, on preko jarka baci metalnu lopticu prema zapaljenoj građevini. Odskakala je i pri svakom udaru u zemlju kao da je rasla. Kad god bi se odbila, začulo bi se nešto nalik na zveket činela, nimalo u skladu s njenim navodnim ubrzanjem ili veličinom, i pri svakom sledećem odskoku, buka je postajala sve glasnija. Onda je uskočila u Utvrdu, koja je s naše strane bila goruća, naherena ruševina, i na nekoliko časaka nam nestala s vidika.

Taman sam se spremao da pitam šta se dešava kada opazih senku velike kugle kako promiče ispred otvora kroz koji sam ja pobegao. Plamenovi – izuzimajući središnju kulu srušene fontane – polako su gasnuli; iznutra dopre nekakva potmula tutnjava. Nekoliko časaka kasnije tuda prođe još veća okrugla senka, a ja sam već osećao tutnjavu kroz đonove čizama.

Zid se sruči na tlo. Uskoro potom uruši se i deo drugog zida. Prilično jasno sam video unutrašnjost. Kroz prašinu i dim opet se ukaza džinovska kugla u prolazu. Plamenovi su se pogasili. Zahvaljujući logruskom vidu, još sam nazirao promenljive linije moći koja je kolala između Džasre i Šarua.

Mandor pruži ruku. Možda minut kasnije, prema nama doskakuta metalna loptica, i on je uhvati.

„Hajdemo nazad“, reče. „Šteta da propustimo završetak.“

Prošli smo kroz jednu od brojnih rupa u ogradi; tu je šanac bio taman dovoljno pun krša da pređemo na drugu stranu. Potroših čini prepreke da zaprečim prilaz vojnicima koji se behu regrupisali; da nam bar neko vreme ne budu na smetnji.

Kada smo ušli kroz razbijeni zid, Džasra je stajala dignutih ruku, leđima okrenuta kuli od vatre. Po masci od čađi znoj joj je ostavljao zebrične pruge, a ja sam osećao pulsiranje sila koje su joj strujale kroz telo. Na možda tri metra iznad nje, purpurnog lica i glave nakrivljene kao da mu je vrat slomljen, Šaru je lebdeo u vazduhu. Nekom ko nije prošao obuku možda bi se učinilo da lebdi pomoću čarolije. Zahvaljujući logruskom vidu, ja sam, međutim, video liniju sile o kojoj je visio – kao, što bi se reklo, žrtva kakvog magijskog linča.

„Bravo“, izjavi Mandor i lagano, tiho zapljeska. „Vidiš, Merlin? Dobio bih oplkladu.“

„Uvek si bolje od mene umeo da proceniš koliko je neko nadaren“, priznadoh.

„...i zakuni se da ćeš mi služiti“, načuh Džasru kako kaže. Šaruove usne su se micale.

„I kunem se da ću ti služiti“, prodahta on.

Ona polako spusti ruke i produžiše se linije sile kojima je bio vezan. Dok je tonuo prema napuklom podu Utvrde, ona ispruži levu ruku – jednom sam video dirigenta kako sličnom kretnjom daje znak drvenoj duvačkoj sekciji – i od fontana se odvoji velika grudva vatre, pade na njega, zapljusnu ga, pa nastavi naniže i prodre u zemlju. Upečatljivo, mada mi svrha nije bila baš najjasnija...

I dalje se lagano spuštao, kao da neko na nebu peca krokodila. Stopala su mu se bližila tlu, a ja shvatih da zadržavam dah u saosećajnom očekivanju da mu pritisak na vrat popusti. Ovo se, međutim, nije desilo. Kada su mu tabani stigli do tla, propali su u njega, a on se spuštao dalje i, kao kakav hologram, nestajao je s vidika. Utonuo je do članaka, pa još više, do kolena; ovo se nastavljalo. Više nisam znao diše li. Sa Džasrinih usana tihe naredbe nizale su se jedna za drugom, i s vremena na vreme vatreni zastori odvajali su se od fontane i zapljuskivali ga. Utonuo je do struka, pa sve do ramena, i onda još malo. Kada mu se već videla samo glava, očiju otvorenih

ali neusredsređenih, ona načini još jednu kretnju, i njegov se put u središte zemlje zaustavi.

„Sada si čuvar fontane“, izjavi ona, „i odgovaraš samo meni. Potvrdi da prihvataš.“

Potamnele usne su se grčile.

„Da“, dopre prošaputan odgovor.

„Idi sada i zapreti vatru“, naloži ona. „Otpočni sa služenjem.“

Glava kao da je klimnula, i u istom tom trenutku opet je počela da tone. Časak kasnije, preostala je samo ćuba kose nalik na vatu, a tren kasnije zemlja proguta i nju. Linija sile nestade.

Nakašljah se. Na ovaj zvuk Džasra spusti ruke i okrenu se ka meni. Bledo se osmehivala.

„Je l' živ ili mrtav?“, upitah, a onda dodadoh: „Strukovna radoznalost.“

„Nisam baš sigurna“, odvrati ona. „Ali malo jedno, malo drugo, mislim. Kao i mi ostali.“

„Čuvar fontane“, razmatrao sam. „Zanimljiv vid postojanja.“

„Bolje nego da si čiviluk“, primeti ona.

„To sigurno.“

„Verovatno smatraš da ti sad dugujem izvesnu zahvalnost što si me vratio na stari položaj“, izjavi ona.

Slegnuh ramenima.

„Da ti pravo kažem, imam drugih briga“, rekoh.

„Hteo si kraj zavade“, kaza ona, „a ja sam htela da povratim ovo mesto. I dalje ne mislim ništa dobro o Amberu, ali sam voljna da kažem da smo kvit.“

„Meni je to dosta“, rekoh joj. „I takođe smo, može biti, oboje donekle privrženi istoj osobi.“

Na tren me je proučavala skupljenim očima, pa se osmehnu.

„Ne brini za Luka“, reče.

„Ali moram. Onaj gad Dolt...“

Osmehivala se i dalje.

„Znaš li nešto što ja ne znam?“, upitah.

„Štošta“, odgovori ona.

„Bi li podelila nešto od toga sa mnom?“

„Znanje je roba“, primeti ona kada se zemlja malčice zatrepla i kula od vatre se zanjihala.

„Nudim se da pomognem tvom sinu, a ti bi da mi naplatiš obaveštenja kako to da uradim?“, zapitah.

Ona se zasmeha.

„Kad bih mislila da Rinaldu treba pomoć“, reče, „ovog trena bih bila kraj njega. Verovatno ti je lakše da me mrziš ako misliš da ne posedujem čak ni majčinske vrline.“

„Ej, zar ne rekosmo da smo kvit?“, rekoah.

„To nas ne sprečava da se međusobno mrzimo“, odvrati ona.

„Ma hajde, gospo! Izuzimajući činjenicu da si iz godine u godinu pokušavala da me ubiješ, nemam ništa protiv tebe. Sasvim slučajno si majka meni drage osobe, osobe koju poštujem. Ako je on u nevolji, hoću da mu pomognem, i rado bih bio u dobrim odnosima s tobom.“

Mandor se nakašlja, i uto se plamenovi sniziše tri metra, uzdrhtaše, pa se spustiše još.

„Znam odlične kulinarske čini“, napomenu on, „ukoliko je neko ogladneo od skorašnjih napora.“

Džasra se osmehnu gotovo koketno, i zakleo bih se da je zatreptala ka njemu. Premda je Mandor, s tom čupom bele kose na glavi, upečatljiva pojava, ne znam može li se nazvati baš zgodnim. Nikad nisam shvatao zašto toliko privlači žene – a obično ih privlači. Čak sam jednom proverio da nije bacio na sebe izvesne čini u slične svrhe, ali nema ih. Mora da je u pitanju neka sasvim druga vrsta magije.

„Sjajna zamisao“, odgovori ona. „Ja ću obezbediti odaje ako se ti postaraš za ostalo.“

Mandor se pokloni; plamenovi su se spustili sasvim do zemlje i tu uminuli. Džasra doviknu naredbu Šaruu, nevidljivom čuvaru, da se postara da tako i ostane. Onda se okrenu i povede nas prema stepenicama naniže.

„Podzemni prolaz“, objasni, „u civilizovanije predele.“

„Pade mi na pamet“, primetih, „da će svako koga sretnemo verovatno biti odan Džuliji.“

Džasra se nasmeja.

„Kao pre toga meni, a pre mene Šaruu“, odgovori. „To su profesionalci. Idu u paketu s tvrđavom. Plaćeni su da brane pobjednika, ne da osвете gubitnike. Posle večere ću izaći pred njih i objaviću kako stoje stvari, i uživaju njihovu nepodeljenu i iskrenu odanost sve do sledeće otimačine prestola. Pazite na treći stepenik. Jedan kamen je raskliman.“

I tako nas je povelala dalje, kroz lažni zid, mračnim tunelom prema, kako sam mislio, severozapadu i području Utvrde koje sam donekle istražio prilikom svoje prethodne posete. Bilo je to onog dana kada sam je spasao od Maske/Džulije i odneo je u Amber da neko vreme služi kao čiviluk u *našem* utvrđenju. U tunelu je vladala potpuna pomrčina, ali ona prizva blistavu tačkicu, koja je jurcala ispred nas kroz tamu i vlagu, čas tamo čas ovamo, pomalo nalik na svetlosti lualice u močvarama. Vazduh je bio ustajao a zidovi prekriveni paučinom. Pod je bio od gole zemlje, izuzimajući neravnomeran niz kamenih ploča duž sredine; sa obeju strana s vremena na vreme su se javljale smrdljive lokve; i mimo nas bi pokatkad sunulo kakvo tamno stvorenjce – po zemlji ili kroz vazduh.

Zapravo, meni nije trebalo svetlo. Verovatno nikom tu i nije. Imao sam na raspolaganju magijski vid i neusmereno srebrnasto osvetljenje, zahvaljujući Obeležju Logrusa. Nisam ga odagnao zato što bi me takođe upozorilo i na magijska dejstva – na moguće magijske zamke u okolini ili, kad smo kod toga, kakvu sitnu izdaju sa Džasrine strane. Video sam da Obeležje lebdi i ispred Mandora, koji, koliko ja znam, takođe nikad nije bio naročito zagrejan da ukazuje poverenje kojekome. Nešto pomalo nalik na Nacrt, ali mutno, zauzimalo je sličan položaj pred samim Džasrinim licem i time zatvaralo krug opreza. A pred nama je i dalje poigravala svetlost.

Mimo naslagane buradi izađosmo u vinski podrum, koliko sam video – lepo snabdeven. Posle šest koraka Mandor zastađe i s police sleva pažljivo uze jednu prašnjavu bocu. Krajem ogrtača je obrisao nalepnicu.

„Bože blagi!“, iznese.

„Šta je bilo?“, raspitivala se Džasra.

„Ako ovo još valja, mogu uz njega da priprelim nezaboravan obed.“

„Stvarno? Onda ponesi nekoliko komada za svaki slučaj“, reče ona. „Ovo je iz vremena pre mog dolaska – možda čak i pre Šaruovog.“

„Merline, ponesi ti ove dve“, kaza on i dodade mi par. „Ali pažljivo.“

Razgledao je ostatak police, a onda odabrao još dve, koje ponese sam.

„Vidim zašto je ovo mesto često pod opsadom“, obrati se on Džasri. „Da sam znao za ovo ovde, bio bih sklon da se i sam oprobam.“

Ona pruži ruku i stisnu ga za rame.

„To što želiš može se dobiti i lakšim putem“, reče sa osmehom.

„Imaću to na umu“, odgovori on.

„Nadam se da ćeš me držati za reč.“

Nakašljah se.

Ona mi se malčice namršti, pa se okrenu od nas. Sledili smo je kroz niska vrata, pa uz škriputave drvene stepenice. Izašli smo u veliku ostavu i prošli kroz ogromnu, pustu kuhinju.

„Nikad posluge na vidiku kad ti treba“, primeti ona, osvrćući se po prostoriji.

„Neće nam trebati“, reče Mandor. „Nađi mi podesnu obeđivaonicu i snaći ću se.“

„Dobro“, odgovori ona. „Onda ovuda.“

Povela nas je kroz kuhinju; potom smo prošli kroz niz prostorija, te na kraju stigli do stepenica i popeli se.

„Ledeni predeli?“, upita ona. „Krajevi pod lavom? Planine? Ili olujno more?“

„Ako misliš na pogled koji se pruža odatle“, odvrati Mandor, „neka budu planine.“

On zirnu u mene, a ja klimnuh glavom.

Povela nas je u duguljastu, uzanu sobu, gde smo otvorili niz kapaka, i pred nama se ukazao šarenkast planinski venac zao-bljenih vrhova. Prostorija je bila prohladna i pomalo prašnjava, a duž bližeg zida protezale su se police. Na njima su stajale knjige, pribor za pisanje, kristali, lupe, teglice boje, nekoliko jednostavnih magijskih instrumenata, mikroskop i teleskop. U sredini sobe nalazio se dugačak drveni sto, i sa obe njegove strane po klupa.

„Koliko će ti trebati da pripremiš to?“, upita Džasra.

„Minut-dva“, reče Mandor.

„U tom slučaju“, reče ona, „volela bih da se pre toga malo dovedem u red. Možda biste i vi.“

„Dobra zamisao“, rekoh.

„Jeste“, priznade Mandor.

Povela nas je u, pretpostavljam, gostinske odaje, nedaleko odatle, i ostavila nam sapun, peškire i vodu. Dogovorili smo se da se nađemo u uzanoj sobi za pola sata.

„Misliš li da smera neku nepodopštinu?“, zapitah dok sam svlačio košulju.

„Ne“, odgovori Mandor. „Laskam sebi; mislim da ne bi propustila ovaj obed. Niti bi, čini mi se, propustila da mi nju vidimo u najboljem izdanju, pošto smo je već videli u nešto gorem stanju. A tu su i mogući tračevi, poveravanja...“ On zavrte glavom. „Možda nikad pre ovoga nisi smeo da joj veruješ i možda nikad više i nećeš. Ali, ako moja procena iole nešto znači, ovaj obed predstavlja tajm-aut.“

„Držim te za reč“, rekoh dok sam se pljuskao i sapunjao.

Mandor mi se osmehnu ukrivo, pa prizva vadičep i otvori boce – „da malo prodišu“ – pre nego što se pozabavio sobom.

Verovao sam njegovoj proceni, ali nisam ispuštao Obeležje Logrusa, čisto ako se ukaže potreba da se upustim u dvoboj s kakvim demonom ili izbegnem zid koji pada.

Nijedan demon nije iskočio niotkuda; zidani objekti nisu se srušili na mene. Ušao sam u trpezariju za Mandorom i gledao ga kako je preobražava pomoću nekoliko reči i kretnji. Drveni sto i klupe su nestali, a zamenili su ih su okrugao sto i stolice udobnog izgleda – tako postavljene da je iz svake pucao lep pogled na planine. Džasra još nije bila stigla, a ja sam nosio dve vinske boce čiji je miris najviše bio po volji Mandoru. Pre nego što sam stigao da ih spustim, Mandor prizva vezeni stolnjak i salvete; fin porcelan, koji kao da je Miro* oslikao rukom; lepo izrađen srebrni pribor za jelo. Na tren je razgledao ovaj prizor, pa odagnao srebrninu, prizvao komplet ukrašen drugačijom šarom. Pevušio je za sebe, šeckao se tamo-amu i proučavao postavku iz različitih uglova. Baš kad sam prišao da spustim boce, on na sredinu stola prizva kristalnu činiju po kojoj je plutalo cveće. Koraknuh unazad kada su se stvorili kristalni pehari.

Tiho zarežah, i on kao da me primeti prvi put posle dugo vremena.

„Ma spusti ih tu. Spusti ih tu, Merline“, reče on, i na stolu levo od mene pojavi se poslužavnik od abonosa.

„Valjalo bi proveriti u kakvom je stanju vino pre nego što stigne gospa“, reče on tada, pa u dva pehara nasu po malo rubin-crvene tečnosti.

Okusili smo je, i on klimnu glavom. Bolje od Bejlovog. Znatno.

„Ništa mu ne fali“, rekoh.

* Žuan Miro (1893–1983) – španski slikar, skulptor i keramičar. (Prim. prev.)

On zaobiđe sto, priđe prozoru i pogleda napolje. Priđoh i ja. Negde na tim planinama se, pretpostavljao sam, nalazi Dejev u svojoj pećini.

„Maltene me grize savest“, rekoh, „zbog ovog predaha. Toliko toga bi trebalo da obavim...“

„Može biti i više nego što si svestan“, reče on. „Ne posmatraj ovo kao predah, već pre kao prikupljanje snage. A možda i doznaš nešto od gospe.“

„Istina“, odgovorih. „Ali pitam se šta.“

On promućka vino u čaši, otpi još gutljajčić, pa slegnu ramenima.

„Zna ona mnogo toga. Možda joj se nešto omakne, ili se možda raspriča zbog ukazane pažnje, pa reši da bude široko-gruda. Opusti se i uzimaj ono što ti se pruža.“

Otpio sam; mogao bih neučtivo reći da su mi se dlačice na potiljku naježile. Ipak, zapravo me je logrusko polje upozorilo da se Džasra približava hodnikom. Ne pomenuh ovo Mandoru, pošto sam bio siguran da je i sam osetio. Naprosto se okrenuh prema vratima, a on se povede za mojim primerom.

Na sebi je imala belu haljinu dubokog izreza, na levom ramenu zakačenu dijamantskim brošem, i nosila je tijaru, takođe dijamantsku, koja je maltene zračila svetlošću u infracrvenom spektru sred njene jarke kose. Osmehivala se i lepo je mirisala. I protiv volje se malo uspravih i bacih pogled da vidim jesu li mi nokti čisti.

Mandorov poklon bio je lepši, prigodniji za dvor, kao i obično. A ja osetih obavezu da kažem nešto prijatno. Stoga: „Izgledaš vrlo... otmeno“, primetih i osmotrih je celu da podvučem svoje reči.

„Retko kada obedujem s dvojicom prinčeva“, napomenu ona.

„Ja sam vojvoda Zapadnih međa“, rekoh, „ne princ.“

„Govorila sam o lozi Savala“, odgovori ona.

„Upoznala si se, dakle, s materijom“, primeti Mandor, „nedavno.“

„Ne bih da pogrešim u protokolu“, kaza ona.

„Retko koristim haosku titulu u ovom kraju sveta“, objasnih.

„Šteta“, reče mi ona. „Smatram da je poprilično... otmena. Ti si, beše, otprilike trideseti u prestolonasledničkom nizu?“

Nasmejah se.

„Već i to je daleko, ali sam ja još dalje“, rekoh.

„Ne, Merle, u pravu je“, reče mi Mandor. „Nekoliko ljudi gore-dole, kao i obično.“

„Kako je to moguće?“, upitah. „Kad sam poslednji put gledao...“

On nali vina u pehar i pruži ga Džasri. Prihvatila ga je sa osmehom.

„Nisi gledao u poslednje vreme“, kaza Mandor. „Ima još mrtvih.“

„Stvarno? Toliko?“

„Živeo Haos“, reče Džasra i diže pehar. „Neka bi nas još dugo mamio k sebi.“

„Živeo Haos“, odgovori Mandor i diže svoj.

„Haos“, ponovih kao odjek i mi se kucnusmo peharima i otpismo.

Iznenada me obrlati mnoštvo očaravajućih miomirisa. Okrenuo sam se i video da se na stolu sada nalaze prekriveni poslužavnici. Džasra se osvrnula u istom trenutku, a Mandor kroči napred i mahnu rukom, na šta se stolice izmakoše da nas prime.

„Izvolite, sedite, a ja ću vas poslužiti“, reče on.

Poslušali smo ga, i bilo je i te kako ukusno. Prošlo je mnogo minuta; izuzev što smo hvalili supu, nismo progovarali. Nisam hteo ja da zapodevam razgovor, premda sam shvatio da su i ostali možda istog stava.

Konačno Džasra pročisti grlo i obojica pogledasmo u nju. Na moje iznenađenje, odjednom kao da joj je bilo pomalo nelagodno.

„I, kakvo je stanje u Haosu?“, upita.

„Trenutno je haotično“, odgovori Mandor, „bez želje da zbijam šale.“ Na tren razmisli, pa uzdahnu i dodade: „Politika.“

Ona polako zaklima glavom, kao da razmatra treba li se raspitivati za pojedinosti koje on, kako se činilo, nije želeo da navodi, pa odlučuje da to ne radi. Okrenu se ka meni.

„Nažalost, nisam imala priliku da obiđem znamenitosti dok sam bila u Amberu“, kaza. „Sudeći po tvojim rečima, međutim, čini se da je i tamo život haotičan.“

Klimnuh glavom. „Dobro je što je Dolt otišao“, rekoh, „ako na to misliš. Ali nikad nije ni bio stvarna pretnja, samo gnjavaža. Kad smo već kod njega...“

„Hajde da ne budemo“, prekinu me ona sa umilnim osmehom. „Zapravo sam želela da pričam o ma čemu drugom.“

Uzvratih joj osmehom.

„Zaboravio sam. Nisi njegova obožavateljka“, rekoh.

„Nije to“, ona će. „Ume taj čovek da bude koristan. Nego prosto“ – ona uzdahnu – „politika“, završi.

Mandor se zasmija, i mi mu se pridružismo. Šteta što se ja nisam setio da to kažem kad smo pomenuli Amber. Sad je kasno.

„Pre nekog vremena sam kupio jedno platno“, rekoh, „slikarke po imenu Poli Džekson. Prikazuje crveni ševrolet iz '57. Mnogo mi se sviđa. Slika mi je u skladištu, u San Francisku. Dopala se i Rinaldu.“

Ona klimnu glavom, zagleda se kroz prozor.

„Vas dvojica ste stalno svraćali u neke galerije“, reče. „Da, i mene je vucarao sa sobom. Uvek sam smatrala da ima dobar ukus. Nema dara, ali ima dobar ukus.“

„Kako to misliš 'nema dara'?“

„Crteži su mu baš dobri, ali njegove slike nikad nisu bile preterano zanimljive.“

Dotičnu temu sam pokrenuo iz vrlo naročitog razloga, i ne ovog. Ipak, ova Lukova strana, s kojom se nikad nisam susreo, zaokupi mi pažnju, pa reših da nastavim u tom pravcu.

„Slike? Nisam ni znao da slika.“

„Probao je mnogo puta, ali nikad ih nikom ne pokazuje jer nisu ništa naročito.“

„Otkud ti onda znaš za njih?“

„S vremena na vreme sam mu obilazila stan.“

„Dok on nije tu?“

„Razume se. Majčinske povlastice.“

Stresoh se. Opet sam se prisetio one zapaljene žene u zečjoj rupi. Ipak, nisam hteo da kažem šta mislim i time kvarim tok razgovora sad kad se raspričala. Reših da se vratim prvobitnoj temi.

„Je l' tako upoznao i Viktora Melmana?“, upitah.

Načas me je proučavala suženim očima, pa klimnula glavom i završila supu.

„Jeste“, reče potom i spusti kašiku. „Uzeo je nekoliko časova kod njega. Dopale su mu se slike, pa ga je potražio. Možda je neku i kupio. Ne znam. Ali u jednom trenutku je pomenuo sopstvena dela, pa je Viktor zatražio da ih vidi. Dopala su mu se – bar je tako rekao Rinaldu – i smatrao je da bi ga mogao naučiti ponečemu korisnom.“

Ona diže pehar i omirisa, pa srknu vino i zagleda se u planine.

Taman sam se spremao da je podstaknem, ne bi li kazala još nešto, kada se ona zasmеja. Pričekah.

„Đubre od čoveka“, reče. „Ali nadaren. To mu moram priznati.“

„Ovaj, kako to misliš?“, upitah.

„Posle nekog vremena počeo je da pominje razvoj lične moći, da okoliša i razbacuje se krupnim rečima kakvima poluprosvetljeni vole da se igraju. Hteo je da stavi Rinaldu do znanja da je okultista, i to poprilično uspešan. Onda je počeo da nagoveštava kako bi možda pristao da prenese ova znanja pravoj osobi.“

Opet se zasmеjala. I sam se tiho zacerekah, na pomisao kako se ona dresirana foka na taj način obraćala istinskom čarobnjaku.

„A sve to zato što je shvatio da je Rinaldo bogat, naravno“, nastavi ona. „Viktor je u to doba, kao i obično, bio švorc. Rinaldo, međutim, nije pokazao nikakvo zanimanje i uskoro je prestao da ide i na časove slikanja – smatrao je da je od njega naučio sve što se moglo. Kada mi je kasnije to ispričao, međutim, shvatila sam ovo: taj čovek bi bio savršen pion. Takva osoba bi sve učinila samo da okusi odistinsku moć – u to sam bila sigurna.“

Klimnuh glavom.

„Onda ste ti i Rinaldo počeli da dolazite k njemu, praktično kao prikaze? Naizmenično biste mu pomutili um i podučavali ga ponečim stvarnom?“

„Recimo stvarnom“, reče ona, „premda sam se njegovom obukom pretežno bavila ja. Rinaldo je mahom bio zauzet, spremao je ispите. Prosek mu je uglavnom bio malo viši od tvog, jelda?“

„Mahom je imao dobre ocene“, priznadoh. „Kad si pomenula kako si podarila Melmanu izvesne moći i koristila ga za svoje ciljeve, ne mogu a da ne pomislim na razlog: pripremala si ga da me ubije na naročito živopisan način.“

Ona se osmehnu.

„Jesam“, reče, „mada verovatno ne tako kako ti misliš. Znao je za tebe i obučila sam ga da odigra ulogu u tvom žrtvovanju. Ali onog dana kad je probao, kad si ga ti ubio, delao je na svoju ruku. Upozorila sam ga da se ne upušta u to sam, i platio je cenu. Silno je želeo da zadrži za sebe svu moć koja će, kako je mislio, proisteći iz tog čina; nije hteo da je deli ni sa kim. Kao što već rekoх – đubre od čoveka.“

Trudio sam se da izgledam nehajno ne bi li pričala dalje. Ako samo nastavim s jelom, činilo mi se, ispašću sasvim spokojan i dostojanstven. Kada sam pogledao dole, međutim, otkrih da mi je činija za supu nestala. Uzeo sam zemičku, prelomio je, spremao se da je namažem buterom kada videh da mi se ruka

trese. Časak kasnije sam shvatio i razlog ovome: želeo sam da je zadavim.

Stoga sam duboko udahnuo i nisam uradio ništa, već samo popio još malo vina. Preda mnom se pojavi tacna s mezetom, i blagi mirisi belog luka i raznog primamljivog bilja primiriše me. Klimnuh glavom Mandoru u znak zahvalnosti; Džasra isto. Časak kasnije sam namazao zemičku buterom.

Nekoliko zalogaja potom, rekoh: „Priznajem, jedno mi nije jasno. Kažeš, Melman je trebalo da odigra izvesnu ulogu u mom ritualnom ubistvu – ali ne da ga obavi od početka do kraja?“

Jela je možda pola minuta, pa negde pronašla još jedan osmeh.

„Prilika je bila isuviše zgodna da bi se propustila“, reče mi tada, „kada si raskinuo sa Džulijom i ona se počela zanimati za okultno. Shvatila sam jedno: moraću da je povežem s Viktorom, pa će je on obučiti, pokazati joj nekoliko sitnica; valjalo je iskoristiti njenu nesreću zbog vašeg rastanka i pretvoriti je u pravu-pravcatu mržnju, toliko silnu da bi ona bila spremna da ti prereže grkljan kada dođe vreme za žrtvovanje“

Zagrcnuh se nečim što je inače bilo divnog ukusa.

Pored desne ruke stvori mi se pehar od mutnog kristala, pun vode. Digao sam ga i sprao sve to. Srknuo sam još jednom.

„No, vredelo je – makar radi ove tvoje reakcije“, primeti Džasra. „Moraš priznati jedno: kada bivša voljena osoba posluži kao dželat, osveta je utoliko pikantnija.“

Mandor je klimao glavom, videh krajičkom oka. I ja sam se morao složiti: bila je u pravu.

„Osveta je bila dobro osmišljena, toliko moram priznati“, rekoh. „Je l' Rinaldo znao za taj deo?“

„Ne, tad ste već bili drugari. Plašila sam se da će te upozoriti.“

Razmislih o ovome još minut, a onda: „Šta je pošlo naopako?“

„Ono što mi nikad ne bi palo na pamet“, kaza ona. „Džulija je bila stvarno nadarena. Nekoliko Viktorovih lekcija, i već je bolje od njega izvodila sve što i on – osim što nije slikala. Ma

do mojega! Možda i slika. Ne znam. Izvukla sam džokera, i on je sam odigrao kako je hteo.“

Stresoh se. Mislio sam na razgovor s taj'igom u kući pod lozom, kada je zaposela Vintu Bejl. „Je li Džulija stekla sposobnosti koje je želela?“, pitala me je ona. Rekao sam joj da ne znam. I da nikad nije pokazala nikakve znake... A uskoro potom sam se setio susreta na parkingu kod supermarketa i psa kom je rekla da sedne i koji se možda nikad više nije pomerio... Setio sam se toga, ali...

„A ti nikad nisi primetio nikakve naznake dara?“, raspitivala se Džasra.

„Ne bih baš tako rekao“, rekoh dok sam polako shvatao zašto je sve tako kako jeste. „Ne, ne bih tako rekao.“

...Kao onda kad smo otišli na sladoled, pa ona izazvala promenu ukusa između korneta i usana. Ili oluja na kojoj se nije skvasila i bez kišobrana...

Zapiljena u mene, ona se zbunjeno namršti i začkilji. „Ne razumem“, reče. „Ako si znao, mogao si je sam obučavati. Bila je zaljubljena u tebe. Bili biste opasan tim.“

Grčio sam se u sebi. Bila je u pravu, i *jesam* sumnjao, verovatno sam čak i znao, ali potiskivao sam to. Po svojoj prilici sam ja čak i probudio sve to u njoj, onom šetnjom kroz Senke, energijom svog tela...

„Zeznuto je to“, rekoh, „i veoma lično.“

„Ah. Ljubavni problemi su ili vrlo jednostavni ili meni potpuno nedokučivi“, reče ona. „Kao da ne postoji ništa između.“

„Hajde da kažemo 'jednostavni'“, rekoh joj. „Već smo bili pred raskidom kad sam primetio znakove, i nisam imao želju da budim moć kod bivše devojke koja bi jednog dana mogla poželeti da se vežba na meni.“

„To razumem“, kaza Džasra. „I to vrlo dobro. I ironično je do neba.“

„Zaista jeste“, primeti Mandor; uz jednu njegovu kretnju, pred nama se pojavi još suđa koje se pušilo. „Pre nego što

se zanesete u pripovest o spletkama i neprijatnim dubinama ljudske psihe, probajte malo ovih prepeličjih prsa mariniranih u muton rotšildu s divljim pirinčem i pokojim vrhom špargle, dodatim čisto zabave radi.“

Ja sam joj pokazao jedan novi sloj stvarnosti i time je, shvativ, pogurao da se posveti onome čemu se posvetila. I oterao sam je od sebe jer joj nisam zapravo verovao dovoljno da bih joj rekao istinu o sebi. To valjda govori o tome koliko sam sposoban za ljubav, kao i za poverenje. Ipak, sve vreme me je progonio taj osećaj. A postojalo je još nešto. Nešto više od toga...

„Ovo je divno“, izjavi Džasra.

„Hvala ti.“ Ustao je, obišao oko stola i svojeručno joj dopunio čašu umesto da upotrebi levitaciju. Usput primetih da ju je prstima leve ruke lako očešao po golom ramenu. Onda doli još malo u moju čašu, kao da mu je to tek naknadno palo na pamet, pa se vrati i sede.

„Da, odlično“, primetih dok sam se dalje na brzinu preispitivao i ponirao u zatamnjeno ogledalo koje se odjednom razbistrilo.

Osećao sam nešto, u nešto sumnjao, od samog početka. Sada sam to znao. Naša šetnja kroz Senke predstavljala je samo najupečatljiviji u nizu malenih, neplaniranih testova, koje sam s vremena na vreme izvodio u nadi da ću je uhvatiti nespremnu, razotkriti da je ona u stvari – šta tačno? Dobro, bila bi u stanju da postane čarobnica. I?

Ostavih pribor za jelo i protrljah oči. Iako sam dugo skrivao ovo od sebe, sve vreme mi je bilo navrh jezika...

„Merline, šta je bilo?“, začuh Džasrino pitanje.

„Ništa. Samo sam shvatio da sam pomalo umoran“, rekoh. „Sve je u redu.“

Čarobnica. Ne samo neko ko bi to mogao postati. U sebi sam skrivao strah – shvativ sada – da možda ona stoji iza napada na moj život svakog tridesetog aprila – a ja sam taj strah potiskivao i nastavljao da gajim osećanja prema njoj. Zašto?

Zato što sam znao i bilo me je baš briga? Zato što je ona moja Nimue? Zato što mi je bilo stalo do sopstvene uništiteljke, kako sam sumnjao, pa sam krio dokaze od samog sebe? Zato što nisam samo voleo nesmotreno nego je za mnom sve vreme trčkarala velika želja za smrću i kezila mi se; i sada bih joj u bilo kom trenutku mogao pružiti svoju punu saradnju?

„Srediću se“, rekoh. „Stvarno nije ništa.“

Znači li to da sam, što kažu, najveći neprijatelj samom sebi? Nadao sam se da nije tako. Stvarno nisam imao vremena za terapiju, ne sad kada mi život zavisi od toliko spoljašnjih činilaca.

„O čemu li razmišljaš?“ zapita Džasra umilno.

DRUGO POGLAVLJE

Ne bi ti to razumela“, rekoh. „Kao što ja ne razumem tvoje šale. Moram ti odati priznanje. Ne samo što ništa od ovoga nisam znao u to vreme, nego nisam tačno pogodio ni kad sam raspolagao izvesnim brojem činjenica koje sam mogao da premećem po glavi. Jesi li to htela da čuješ?“

„Da“, reče ona.

„Drago mi je što ti je u nekom trenutku sve pošlo naopako“, dodadoh.

Ona uzdahnu, klimnu glavom i otpi vina.

„Da, pošlo je“, priznade ona. „Nisam očekivala da će mi se nešto tako prosto do te mere obiti o glavu. I dalje mi je čudno što svetom struji toliko slobodne ironije.“

„Ako hoćeš da razumem sve to, moraćeš malo jasnije da se izraziš“, iznesoh.

„Znam. U izvesnom smislu, mrsko mi je da tu blagu zbunjenost na tvom licu zamenim izrazom oduševljenja zbog svojih nedaća. S druge strane, možda tu još ima materijala koji bi te mogao uzrujati na neki nov način.“

„Ne možeš imati i jare i pare“, rekoh. „Opkladio bih se da te pojedini elementi tog doba još uvek zbunjuju.“

„Kao na primer?“ , zapita ona.

„Kao na primer, zašto ti nijednog tridesetog aprila nije uspeo pokušaj ubistva.“

„Pretpostavljam da me je Rinaldo na neki način osujetio, upozorio te.“

„Grešiš.“

„Šta je onda u pitanju?“

„Taj'iga. Magijski je obavezana da me štiti. Možda je pamtiš iz tog vremena, nastanjivala je telo Gejl Lampron.“

„Gejl? Rinaldove devojke? Sin mi se zabavljao s demonom?“

„Daj da batalimo predrasude. Izlazio je on i s gorima na prvoj godini fakulteta.“

Ona promisli načas, pa polako klimnu glavom.

„I to što kažeš“, priznade. „Zaboravila sam na Kerol. A ti i dalje nemaš pojma – pored onoga što je stvorenje priznalo u Amberu – zašto se to dešavalo?“

„I dalje ne znam“, rekoh.

„To prikazuje čitavo to vreme u još čudnijem svetlu“, razmatrala je ona, „naročito zato što su nam se putevi ponovo ukrstili. Pitam se...“

„Šta?“

„Da li je bila tu da štiti tebe ili da osujeti mene – je li bila tvoja telohraniteljka ili moje prokletstvo?“

„Ko bi znao, pošto je na kraju izašlo na isto.“

„Ali očito se u skorije vreme mota oko tebe, što valjda ukazuje na ono prvo.“

„Izuzev ako, naravno, zna nešto što mi ne znamo.“

„Kao na primer?“

„Kao na primer da će možda opet doći do sukoba između nas.“

Ona se osmehnu.

„Trebalo je da studiraš prava“, reče. „Prevejan si isto kao ona tvoja rodbina u Amberu. Iskreno ti mogu reći, međutim: nisam planirala ništa što bi se dalo protumačiti na taj način.“

Slegnuh ramenima.

„Samo mi je palo na pamet. Molim te, nastavi priču o Džuliji.“

Pojela je nekoliko zalogaja. Ja isto, da joj pravim društvo, a onda otkrih da ne mogu prestati s jelom. Bacih pogled ka Mandoru, ali lice mu je bilo nedokučivo. Nikad ne bi priznao da je kakvom čarolijom poboljšao ukus ili magijski nagnao prisutne da pojedu sve iz tanjira. U svakom slučaju, dovršili smo jelo pre nego što je opet progovorila. A, uzimajući sve u obzir, nisam mogao da se žalim.

„Kad ste raskinuli, Džulija je učila kod raznoraznih“, počeo ona. „Napravila sam plan, i bez po muke sam ih navodila da je obeshrabre ili razočaraju kakvom rečju ili postupkom, te je time pošalju u potragu za nekim drugim. Nedugo potom se obratila Viktoru, koji je već bio naš učenik. Naredila sam mu da joj osladi boravak, da preskoči brojne uobičajene pripreme i počne da je podučava o obredima prelaza koje sam za nju odabrala...“

„A to su?“, prekinuh je. „Postoji neverovatno mnogo obreda prelaza, koji se izvode u raznorazne, usko određene svrhe.“

Ona se osmehnu i klimnu glavom, pa prelomi zemičku i namaza je buterom.

„Sama sam je vodila kroz jednu verziju sopstvenog obreda – puta isprekidanog Nacrta.“

„Zvuči opasno, i kao nešto iz amberske polovine Senki.“

„Geografija ti je besprekorna“, reče. „Ali nije toliko opasno ako znaš šta radiš.“

„Koliko ja shvatam“, reko, „oni svetovi u Senkama u kojima postoji senka Nacrta mogu sadržati samo nesavršene verzije, a one uvek predstavljaju opasnost.“

„Opasne su samo ako ne znaš kako da se nosiš s njima“

„A ti si odvela Džuliju da hodi tim... isprekidanim Nacrtom?“

„Moje znanje o onome što nazivaš hodom po Nacrtu ograničeno je na ono što su mi pričali Rinaldo i pokojni muž. Ako se ne varam, vi sledite linije od jasno označenog početka, na obodu, do neke tačke u sredini, gde stižete moć.“

„Da“, potvrdih.

„U putu isprekidanog Nacrta“, objasni ona, „uđeš kroz tačku nesavršenosti i probijaš se do središta.“

„Kako slediš linije ako su isprekidane i nesavršene? Pravi Nacrt bi te usmrtio čim siđeš s putanje.“

„Ne slediš linije. Slediš pukotine“, reče ona.

„A kada izađeš... gde već?“, zapitah.

„U sebi nosiš sliku isprekidanog Nacrta.“

„I kako pomoću nje bacaš čini?“

„Kroz nesavršenosti. Prizoveš sliku, i to je kao mračan bunar iz kog crpiš moć.“

„A kako putuješ kroz Senke?“

„Vrlo slično kao i vi – koliko ja razumem“, kaza ona. „Ali Procep je uvek uz tebe.“

„Procep? Ne razumem.“

„Greška u Nacrtu. Prati te kroz Senke. Uvek je uz tebe na putovanju, negde kao jedva primetna naprslina, ponekad kao ogromna provalija. Kreće se i menja; može se pojaviti iznenada, bilo gde – kao mali prekid stvarnosti. U ovome leži opasnost za sledbenike isprekidanog puta. Upasti unutra znači sigurnu smrt.“

„Onda je sigurno prisutna i u svim tvojim činima, kao zamka.“

„Svaka struka podrazumeva izvesne opasnosti“, reče ona. „Izbeći ih predstavlja deo Veština.“

„I ti si kroz te obrede prelaza vodila Džuliju?“

„Jesam.“

„A Viktora?“

„Da.“

„Razumem šta govoriš“, odgovorih, „ali sigurno ti je jasno da isprekidani nacrti crpe moć iz onog pravog.“

„Naravno. Pa šta s tim? Odras je gotovo podjednako dobar kao i original ako paziš.“

„Čisto da pitam: koliko upotrebljivih odraza postoji?“

„Upotrebljivih?“

„Sigurno se postepeno izopačavaju iz Senke u Senku. Kada povučesh crtu i kažeš: 'Dalje od ovog isprekidanog odraza se neću izlagati opasnosti da slomim vrat?'“

„Shvatam na šta misliš. Možeš koristiti možda prvih devet. Ja nikad dalje od toga nisam išla. Prva tri su najbolja. Krug od sledeća tri takođe se da iskoristiti. Naredna tri su mnogo rizičnija.“

„U svakom je provalija sve veća?“

„Upravo tako.“

„Zašto mi daješ sva ova ezoterična obaveštenja?“

„Ti si mag višeg nivoa, pa nije bitno. Takođe, ni na koji način ne možeš uticati na stanje stvari. I na kraju krajeva, treba da znaš ovo ne bi li razumeo ostatak priče.“

„Dobro onda“, rekoh.

Mandor kucnu o sto, i pred nama se stvoriše kristalne činičice sorbeta od limuna. Shvatili smo šta hoće i pojeli ga da speremo ukus prethodnog jela pre nego što smo nastavili razgovor. Napolju su po planinskim obroncima klizile senke oblaka. Odnekud niz hodnik u sobu se uvlačila jedva čujna muzika. Zveka i struganje, kao da neko, negde daleko, barata lopatom i pijukom – dopirali su spolja, verovatno iz Utvrde.

„I tako si uvela Džuliju u misterije“, podsetih je.

„Da“, reče Džasra.

„Šta je onda bilo?“

„Naučila je da prizove sliku isprekidanog Nacrta i koristi je za magijski vid i za pripremu čini. Naučila je da crpi sirovu moć kroz procep u njemu. Naučila je da se kreće kroz Senke...“

„I pride da pazi na provaliju?“, pretpostavih.

„Upravo tako, i nesumnjivo je bila za to nadarena. Zapravo, sve joj je lako polazilo za rukom.“

„Zgranut sam što smrtnici mogu da se kreću čak i isprekidanim odrazom Nacrta i da prežive.“

„Samo poneki“, kaza Džasra. „Drugi zgaze na liniju ili umru tajanstvenom smrću u predelu procepa. Preživi možda deset

postu. To nije loše. Nema baš svako pristupa. Među njima, tek retko ko je u stanju da se nauči proroštvu dovoljno da, kao posvećenik u Veštine, iole valja.“

„A ona je, kažeš, zapravo bila uspješnija od Viktora kad je naučila šta treba da radi?“

„Jeste. Nisam ni shvatala koliko dok nije bilo kasno.“

Osećao sam da pilji u mene, valjda je čekala da vidi kako ću se postaviti. Digoh pogled s hrane i izvih obrvu.

„Da“, nastavi ona, naizgled zadovoljno. „Kada si je izbo, tamo kod fontane, nisi znao da je to Džulija, jelda?“

„Ne“, priznadoh. „Sve vreme mi je Maska bio potpuno nejasan. Nisam mogao da razumem njegove porive. Cveće je bilo naročito čudna pojedinost, i nikad nisam baš razumeo stojte li iza onoga s plavim kamenčićima ti ili Maska.“

Ona se zasmija.

„Plavi kamenčići, i pećina iz koje potiču, nešto su kao porodična tajna. Taj materijal je recimo magijski izolator, ali dva komadića – kada su neko vreme zajedno – posle ostaju u međusobnoj vezi, te osoba osetljiva na tako nešto može da drži jedan u ruci i sledi nečiji trag...“

„Kroz Senke?“

„Da.“

„Čak i ako inače nema sposobnosti od slične vrste?“

„Čak i u tom slučaju“, reče ona. „Slično kao da prati putnika kroz Senke u stopu. Ovo je sasvim izvodljivo ako si dovoljno hitra i imaš dobro opažanje. Ovo samo tera taj postupak za korak dalje. Kao da je uzela da prati putnikov trag, ne samog putnika.“

„Hitra, uzela, ona... Ti mi govoriš da je neko to uradio tebi?“

„Tako je.“

Digoh glavu i primetih da crveni.

„Džulija?“, upitah.

„Polako shvataš.“

„Ne“, rekoh. „Dobro, možda malo. Bila je nadarenija nego što si predvidela. To si mi već rekla. Stičem utisak da te je neka nasankala. Ali nisam siguran u čemu ili kako.“

„Dovela sam je ovamo“, reče Džasra, „da uzmem neku opremu koju sam htela da ponesem u prvi krug Senki oko Ambera. Tada jeste videla moju radnu sobu u Utvrđi, a ja sam se možda previše raspričala. Ali otkud sam mogla znati da ona sve to pamti i kuje planove? Činila mi se previše isprepadana da bi pomišljala na tako nešto. Vrlo je dobra glumica, to joj moram priznati.“

„Pročitao sam Viktorov dnevnik“, rekoh. „Sve vreme si, pretpostavljam, nosila masku i kapuljaču i možda si nekakvim činima izobličila glas?“

„Da, ali umesto da prestravim Džuliju, pa da zbog toga postane pokorna, samo sam joj probudila žudnju za svime što je magično. Tada mi je, mislim, uzela jedan tragolit – plavi kamen. Ostalo nema potrebe prepričavati.“

„Ne bih se složio.“

Preda mnom se pojavi činija nepoznatog povrća; mirisalo je divno i pušilo se.

„Razmisli malo.“

„Odvela si je do isprekidanog Nacrta i izvela obrede prelaza...“, počeh.

„Da.“

„Čim joj se ukazala prilika“, nastavih, „ona se pomoću... tragolita vratila u utvrdu i saznala još neke tvoje tajne.“

Džasra tiho zapljeska, okusi povrće, pa brzo pojede još. Mandor se osmehnu.

„Više od toga pojma nemam“, priznadoh.

„Budi dobar dečak i jedi to povrće“, kaza ona.

Poslušah.

„Svoje zaključke o ovoj neobičnoj priči zasnivam isključivo na poznavanju ljudske prirode“, iznese Mandor odjednom, „ali ako mene pitate, želela je i da oproba kandže, ne samo da

raširi krila. Pretpostavljam da se vratila, izazvala nekadašnjeg učitelja – tog Viktora Melmana – na čarobnjački dvoboj i borila se s njim.“

Džasra dahnu.

„Je l' to zaista puko nagađanje?“, upita.

„Zaista jeste“, odgovori on i promućka vino u peharu. „I takođe bih pretpostavio da si i ti nekad slično postupila prema sopstvenom učitelju.“

„Od kog si vraga to čuo?“

„Samo nagađam: Šaru ti je bio učitelj – a možda i nešto više od toga“, kaza on. „Ali to bi objasnilo i odakle ti tvrđava i kako si uspela njenog nekadašnjeg gospodara da uhvatiš nesprennog. Možda je čak, pre poraza, imao i koji časak viška da te prokune, te da i tebe ista sudbina snađe jednog dana. A čak i ako nije, kod ljudi naše struke ponekad se milo vrati za drago.“

Ona se tiho nasmeja.

„Od vraga po imenu Razmišljanje, dakle“, reče s primesom divljenja u glasu. „A ipak ga prizivaš pomoću slutnji, i stoga je to umetnost.“

„Još uvek dolazi kad ga pozovem, to je lepo znati. Ipak, Džulija se, pretpostavljam, iznenadila što je Viktor u stanju da omete njene pokušaje.“

„Tako je. Nije ukapirala da svoje šegrte uvijamo u jedan ili dva zaštitna sloja.“

„A ipak su njeni sopstveni štitovi, kako se ispostavilo, bili dovoljni – u najmanju ruku.“

„Istina. Ali to je, naravno, bilo isto što i poraz, jer znala je da ću saznati za njenu pobunu i vratiti se da je kaznim.“

„Oh“, primetih ja.

„Da“, izjavi ona. „Zato je lažirala sopstvenu smrt, i moram priznati da me je potpuno prevarila, na dugo vreme.“

Sećao sam se onog dana kada sam došao kod Džulije u stan, našao telo; dana kada me je napala zver. Lice leša bilo je delimično rastrgnuto, ostatak krvav. Ipak, žena je bila odgovarajuće

građe i ličila je. I nalazila se tamo gde treba. A onda sam ja privukao pažnju psetolikog stvora koji je tamo vrebao, i to mi je poprilično skrenulo misli sa sitnih pojedinosti identiteta. Dok sam se izborio za život, uz propratne zvuke sve bližih sirena, više me je zanimalo da pobegnem nego da istražujem dalje. Posle toga, kad god bih se u sećanju vratio tom prizoru, pred očima bih video mrtvu Džuliju.

„Neverovatno“, rekoh. „Čije sam telo onda našao?“

„Nemam pojma“, odgovori ona. „Možda telo njene dvojnice iz Senki ili neke neznanke sa ulice. Ili leš ukraden iz mrtvačnice. To nikako ne mogu znati.“

„Na sebi je imalo tvoj plavi kamen.“

„Njegov parnjak se nalazio na ogrlici zveri koju si ti ubio – a Džulija joj je otvorila prolaz.“

„Zašto? I čemu sve ono sa Čuvarem Praga?“

„Namagarčila nas je za sve pare. Viktor je mislio da sam je ja ubila, a ja sam mislila da je on. Po njegovoj pretpostavci, ja sam otvorila prolaz od Utvrde i poslala zver u lov na nju. Ja sam mislila da je on i iznervirala sam se što je krio od mene da je toliko brzo uznapredovao. Tako nešto retko kad sluti na dobro.“

Klimnuh glavom.

„Gajiš ta stvorenja ovde negde?“

„Da“, odgovori ona, „i vodim ih na izložbe u nekoliko susednih Senki. Priličan broj njih je osvojio prvo mesto.“

„Ja bih se radije držao pitbulova“, rekoh. „Mnogo su slađi i lepše se ponašaju. Dakle, ostavila je za sobom telo i skriveni hodnik, ti si mislila da ju je Viktor ucmeкао, a ona se spremila za upad u sámo tvoje privatno sedište.“

„Manje-više.“

„A on je mislio kako su i ona i hodnik postali dovoljno opasni po tebe, pa si je ti ubila?“

„U stvari *ne znam* da li je on pronašao hodnik. Bio je prilično dobro sakriven, kao što si video i sam. U svakom slučaju, ni on ni ja nismo znali šta je ona stvarno uradila.“

„A to je?“

„Sakrila je komad tragolita negde na meni. Kasnije, posle obreda prelaza, preko njegovog parnjaka me je kroz Senke dopratila u Begmu.“

„Begmu? Šta si ti tamo tražila, koji klinac?“

„Ništa bitno“, reče ona. „Pominjem to samo da bih ti pokazala koliko je prevejana. Nije mi tada ni prišla. Znam samo zato što mi je kasnije rekla. Onda me je iz Zlatnog prstena dopratila ovamo, do unutrašnjeg utvrđenja. Ostalo znaš.“

„Nisam baš siguran.“

„Želela je tvrđavu za sebe. Kada me je iznenadila, zaista me jeste iznenadila. Tako sam postala čiviluk.“

„I ona je preuzela tvrđavu, a za odnose s javnošću je stavljala masku hokejskog golmana. Neko vreme je obitavala ovde, gomilala moć, trudila se da se izvešti, kačila na tebe kišobrane...“

Džasra tiho zareža i ja se setih da, kad te ujede, stanje bude još i gore. Žurno pređoh na nove teme u nagađanju. „Još ne razumem zašto me je uhodila i ponekad gađala cvećem.“

„Što su muškarci dosadni“, reče Džasra, pa diže vinsku čašu i iskapi je. „Uspeo si da shvatiš sve osim njenih poriva.“

„Naložila se na moć“, rekoh. „Šta tu dalje ima da se shvati? Čak se sećam i jednog našeg dugog razgovora o moći.“

Mandor se tiho zacereka. Kada sam zirnuo u njega, on pogleda u stranu i odmahnu glavom.

„Očito joj je“, reče Džasra, „još bilo stalo do tebe. Verovatno mnogo. Igrala je igre s tobom. Htela je da ti pobudi radoznalost. Da bi je ti potražio i našao; verovatno je želela da okuša svoju moć protiv tvoje. Htela je da ti pokaže kako je vredna svega onoga što si joj uskratio kada joj nisi ukazao poverenje.“

„Znači i za to znaš.“

„Povremeno je otvoreno razgovarala sa mnom.“

„Dakle, toliko joj je bilo stalo do mene da je slala ljude s tragolitima da me prate sve do Ambera a onda ubiju. Maltene su i uspeli.“

Džasra skrenu pogled, zakašlja se. Istog časa, Mandor ustade, obiđe oko stola, pa joj dopuni pehar i postavi se između nas. Za to vreme, dok mi je bila potpuno zaklonjena od pogleda, čuh njene reči: „Pa, ne baš. Ubice su bile... moje. Rinaldo nije bio tu da te upozori, pošto sam pretpostavila da to inače radi i htela sam da još jednom probam da te smaknem.“

„Ah“, iznesoh. „Je l' još takvih lunja naokolo?“

„Te su bile poslednje“, reče ona.

„Sad mi je lakše.“

„Ne izvinjavam se. Samo objašnjavam. Ne bismo li raščistili odnose. Jesi li ti voljan da izbrišeš dug? Moram da znam.“

„Već sam rekao: računam da smo kvit. To još važi. Kako se Džurt uklapa u sve ovo? Ne razumem kako su se našli i šta su jedno drugom.“

Mandor mi doli malo vina u čašu, pa se vrati na svoje mesto. Džasra me pogleda u oči.

„Ne znam“, reče. „Kada smo se mi borile, ona nije imala saveznike. Mora da se to dogodilo dok sam stajala ukrućena.“

„Imaš li predstavu kud su ona i Džurt pobešli?“

„Ne.“

Zirnuh u Mandora, a on odmahnu glavom.

„Ni ja“, reče. „Nešto čudno mi je, međutim, palo na pamet.“

„Da?“

„Pored činjenice da je prošao Logrus i stekao moć, je li neophodno da istaknem kako Džurt – izuzimajući ožiljke i delove tela koji mu nedostaju – veoma liči na tebe?“

„Džurt? Na mene? Zezaš!“

On baci pogled ka Džasri.

„U pravu je“, kaza ona. „Očigledno je da ste u srodstvu.“

Spustih viljušku i zavrteh glavom.

„To je besmisleno“, rekoš, ne toliko ubeđeno koliko u samoodbrani. „Nisam nikad zapazio.“

Mandor jedva primetno slegnu ramenima.

„Hoćeš lekciju o psihologiji poricanja?“, zapita me Džasra.

„Ne“, rekoh. „Hoću koji tren da svarim ovo.“

„Ionako je vreme za novo jelo“, objavi Mandor, pa mahnu rukom u širokom luku, i jelo bi isporučeno.

„Hoće li ti rođaci praviti nevolje što si me pustio?“, upita Džasra posle nekog vremena.

„Dok oni shvate da više nisi tu, valjda ću smisliti neku priču“, odvratih.

„Drugim rečima, hoće“, kaza ona.

„Možda malo.“

„Videću šta mogu da uradim u vezi s tim.“

„Kako to misliš?“

„Ne volim nikom ništa da dugujem“, reče, „a ti si za mene više uradio nego ja za tebe. Ako smislim kako da odvratim njihov gnev od tebe, to ću i učiniti.“

„Pitam se na šta li misliš.“

„Ostavi se toga. Ponekad je najbolje ne znati previše.“

„Uopšte mi se ne dopada kako ovo zvuči.“

„Eto odličnog razloga da se menja tema“, reče ona. „Koliko je opak neprijatelj Džurt postao?“

„Meni?“, zapitah. „Ili se pitaš hoće li se vraćati ovamo po repete?“

„I jedno i drugo, kad već pitaš.“

„Mislim da će me ubiti ako bude mogao“, rekoh i zirnuh u Mandora, koji klimnu glavom.

„Plašim se da je tako“, izjavi.

„A hoće li se vraćati ovamo da se dopuni“, nastavih, „to ćeš ti najbolje prosuditi. Koliko je daleko od pune moći koja se može steći onim obredom u fontani?“

„Teško je reći baš tačno“, kaza ona, „pošto ju je oprobavao pod vrlo haotičnim okolnostima. Sad je na pedeset posto, možda. Samo nagađam. Hoće li se on zadovoljiti time?“

„Možda. Koliko je opasan postao zbog ovoga?“

„Veoma. Kada dobro ovlada svim tim. Svejedno, sigurno mu je jasno da će ovo mesto biti dobro čuvano – čak i od

nekoga kao što je on – za slučaj da se vrati. Sve mi se čini da neće dolaziti ovamo. I samo Šaru – u trenutnom obliku – bio bi znatna prepreka.“

Jeo sam dalje.

„Džulija će mu verovatno savetovati da ne pokušava“, nastavi ona, „pošto je upoznata sa ovdašnjim stanjem stvari.“

Klimnuh glavom u znak da prihvatam ovu pomisao. Kad se sretnemo, sreli smo se. Ne mogu to sad bogzna kako preduprediti.

„Mogu li sad ja tebe nešto da pitam?“, kaza ona.

„Samo napred.“

„Ta taj'iga...“

„Da?“

„Čak i u telu ćerke vojvode Orkuza, sigurno nije tek tako ušetala u palatu i dolunjala do tvojih odaja.“

„Nikako“, rekoh. „Pripadala je zvaničnom izaslanstvu.“

„Kad je stiglo izaslanstvo, ako smem da pitam?“

„Ranije istog onog dana“, odvratih. „Ali bojim se da ne mogu zalaziti u pojedinosti vezane za...“

Ona odmahnu rukom punom prstenja.

„Ne zanimaju me državne tajne“, reče, „premda znam da Nejda često ide sa ocem u svojstvu sekretarice.“

„I šta s tim?“

„Je l' došla i njena sestra ili je ona ostala kod kuće?“

„Koral, je l' tako?“, upitah.

„Tako je.“

„Došla je“, odgovorih.

„Hvala ti“, reče ona i vrati se jelu.

Do mojega. Što li me to pita? Zna li o Koral nešto što ja ne znam? Nešto što bi moglo imati uticaja na njeno trenutno, nepoznato stanje? Ako je tako, koliko bi me koštalo da saznam?

„Zašto?“, upitah onda.

„Iz čiste radoznalosti“, odvrati ona. „Poznavala sam im porodicu u... neka srećnija vremena.“